

REŠTAURÁTORSKÁ DOKUMENTÁCIA

„Mäsiar“

rok vzniku 1888- 1902

U-177

Prír. č. 232/85

Mgr. art. Štefan Kocka
2017

IDENTIFIKÁCIA

Autor: Štefan Nécsey

Názov: „Mäsiar“

Inv. č: U-177

Prír. č. 232/85

Datovanie: 1888- 1902

Rozmery: 455x 430 mm

Materiál: kartón

Technika: olejomalba

Značenie: značené

Majiteľ: Tekovské múzeum v Leviciach

Reštaurátor: Mgr. art. Štefan Kocka 2017

UMELECKO-HISTORICKÁ CHARAKTERISTIKA A ZÁMER REŠTAUROVANIA- KONZERVOVANIA

1. Typ pamiatky:

olejomalba

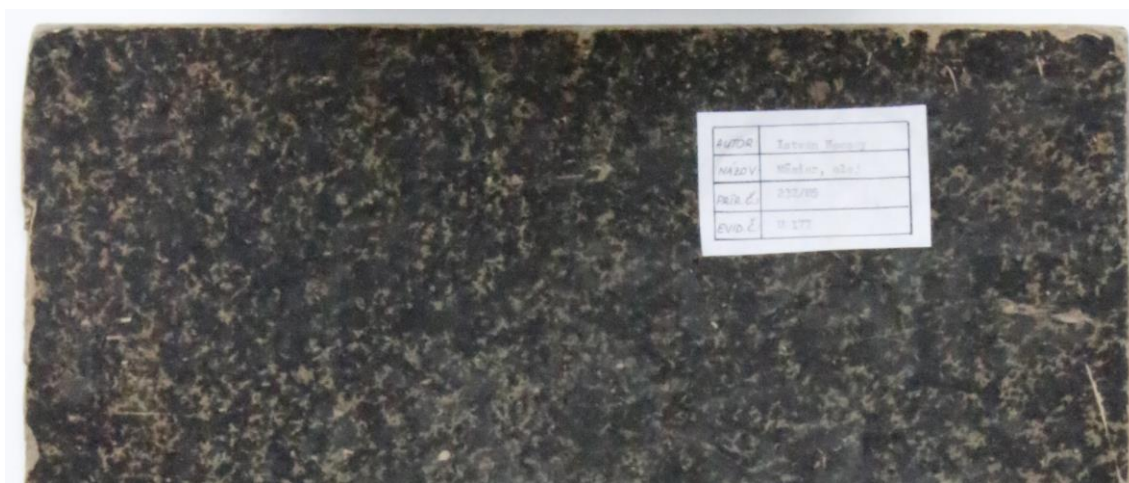
2. Pamiatka je súčasťou cyklu, alebo súboru: nie je súčasťou cyklu

3. Popis diela- ikonografia

Maľba so znázornením , Mäsiara, ktorý stojí pred v mäsiarni , v pozadí sú celé kusy mäsa. Mäsiar je v dobovom oblečení, s čiapkou na hlave.

Celá scéna zachytáva súdobú scenériu, a pohľad do mäsiarni.

Maľba je namalovaná na kartóne.

Zadná strana

4. **Signatúra, datovanie:** Nécsey v pravo dole

5. **Nápisy, chronogramy, kryptogramy a pod:** bez nápisov, kryptogramov

6. **Datovanie a autorský okruh:** Nedatované

7. Požiadavky kustóda:

Dielo si vyžaduje reštaurátorský zásah. V minulosti, ne bol reštaurovaný.

Reštaurovaním, je potrebné dielo očistiť, spevniť maľbu, podložku. Urobiť prieskum celistvosti, pomocou deštruktívnych a nedeštruktívnych metód.

Zabezpečiť jeho vystaviteľnosť, aj pre depozitné účely. Zmeniť sekundárnu podložku.

Jednotlivé kroky reštaurovania, budú fotograficky dokumentované, a priebežne konzultované s metodikom.

Cieľom reštaurovania- konzervovania, je prinavrátiť danému dielu jeho výtvarnú a estetickú hodnotu, stabilitu, zastaviť proces degradácie.

Rám jednoduchý, hnedo prírodnej farby bez výzdoby, podľa uváženia očistiť, spevniť, časti, do retušovať, v prípade nepoužiteľnosti nahradiť iným ozdobným rámom.

detail poškodenia

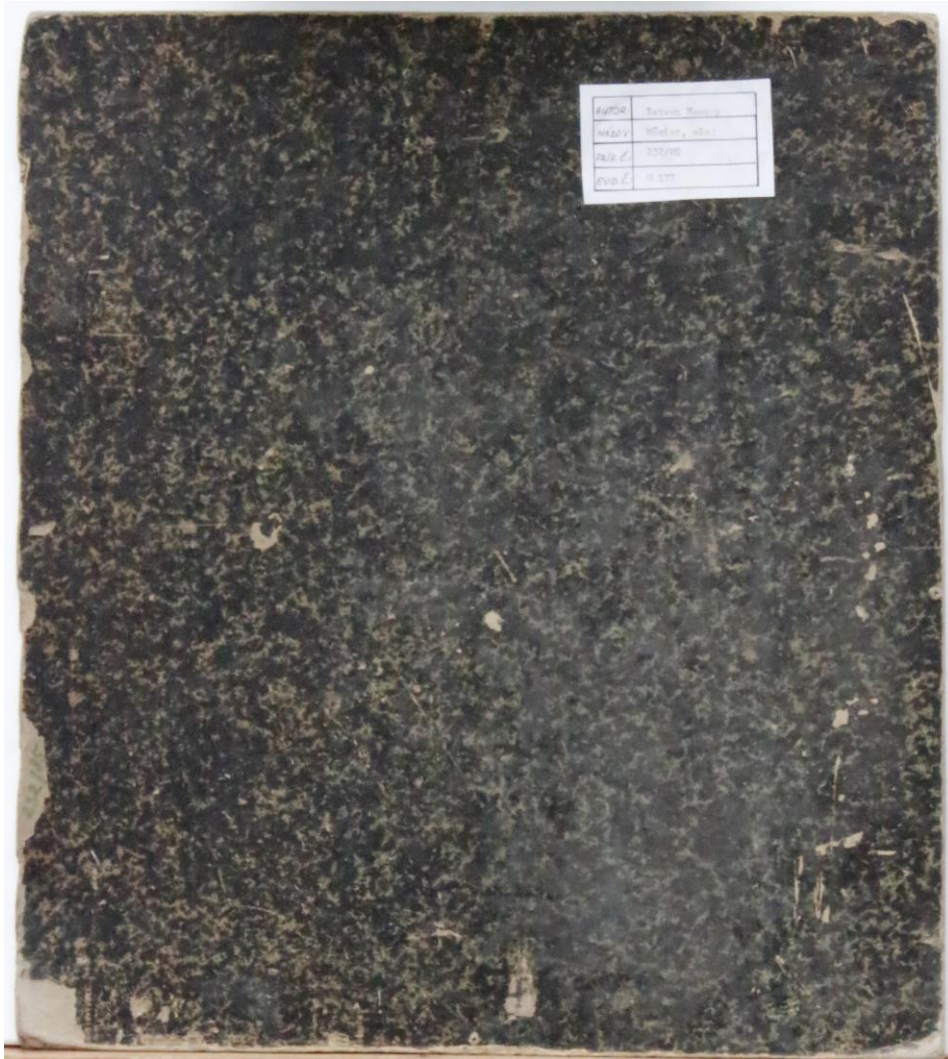

pred reštaurovaním

detail poškodenia

zadná strana

detail poškodenia

REŠTAURÁTORSKÝ PRIESKUM

8. Maľba je namaľovaná, olejovými farbami. na papierovej- kartónovej podložke. Je stmavnutá, jemne skrakelovaná, ošúchaná- predratá.

Na povrchu maľby sa nachádza zoxidovaný lak a depozitný prach.

Maľba pôsobí celistvo, po celej ploche sú trhliny, vypadané miesta, najmä v pravom dolnom rohu- farebná vrstva sa oddeľuje od podložky, popraskané miesta, najmä po obvode.

Papierová podložka- kartón, je nesúdržný, v rohoch n sa kartón odlupuje, štiepy sa. Maľba postupne opadáva.

Následkom zlého podkladu, sa farebná vrstva na mnohých miestach odlupuje, stráca súdržnosť.

Papierová podložka – kartón je kyslý, čo má za následok degradatívnu zmenu podložky, a samotnej maľby.

Pri určitom sklone plátna sú možné vidieť ďalšie úbytky , najmä po okrajoch.

Obraz ,nie je dublovaný, podlepený, ďalšou podložkou,

Rám –bez rámu

detail poškodenia

Metódy prieskumu

Prieskum bude zameraný na zistenie stupňa degradácie znečistenia, rozsahu, prípadných sekundárnych zásahov, zachovanie pôvodnej maľby a lakovej vrstvy, taktiež pôvodnej podložky, podkladu a podrámu, ktorý je pôvodný.

Cieľom je vytvorenie a vyhotovenie návrhu na reštaurovanie-konzervovanie v zhode s etickým a umelecko-pamiatkovým zámerom.

Pri prieskume, budú použité nedeštruktívne metódy a spôsoby bádania, deštruktívne metódy budú použité v princípe čo najmenšieho poškodenia pamiatky.

1/ nedeštruktívne metódy prieskumu

a/ pozorovanie pri **dennom svetle**

b/ pozorovanie pri **bočnom svetle**

c/ pozorovanie pri **UV fluorescenčnej metóde**

a/ obhliadka pamiatky pri dennom svetle z dôvodu zistenia miery poškodenia, rozsahu zistenia, veľkosti a miery krakeláže.

Posúdenie lakovej vrstvy a prípadného množstva zásahov.

b/ obhliadka pamiatky pri bočnom svetle, za účelom zistenia reliéfnosti maľby, výšky krakeláže, miery narušenia povrchu a poškodenie plátna.

a/ obhliadka pamiatky pri dennom svetle z dôvodu zistenia

miery poškodenia, rozsahu zistenia, veľkosti a miery popraskanie, pretrhnutie papiera. Posúdenie lakovej vrstvy a prípadného množstva zásahov.

VYHODNOTENIE PRIESKUMU

Vykonaním reštaurátorského prieskumu, bolo zistené:

Podložka na ktorej je namalovaný obraz, svojou stabilitou a poškodením je nevhodná pre ďalšie samostatné použitie. Kyslosť papiera je vysoká, je potrebné odkyslenie.

Obraz, nebol v minulosti opravovaný- reštaurovaný. Povrch maľby tvorí špina, prach. Farebná vrstva je na mnohých miestach vypadaná, predratá, farebná vrstva, je nekompaktná. Premalby sa nenachádzajú.

Očistenie povrchu maľby, je možné očistiť pomocou chemikálií, a ich roztokov. Podľa deštruktívneho a nedeštruktívneho prieskumu môžeme usúdiť, že pôvodná maľba sa zachovala v dostatočnom množstve a rozsahu.

Preto bude možné pristúpiť k podlepeniu novou podložkou, ktorá ochráni a stabilizuje maľbu, doplnia a spevnia sa rohy. Doplnením farebnej vrstvy, obraz bude naďalej schopný svojej prezentácie a výstav.

detail poškodenia

REŠTAURÁTORSKÝ ZÁMER

Na základe reštaurátorského prieskumu, vzhľadom na ideový zámer investora /prezentácia výtvarného diela v stálych zbierkach múzea, tak kvalitného a historickej maľby/ navrhujem nasledovný postup pre konzervovanie :

- zbavenie nečistôt a prachu zároveň- depozit
- očistenie obrazu od nečistôt
- spevnenie a doplnenie chýbajúcich častí podložky, novým papierom
- stabilizácia podložky- priliepanie nesúdržných častí– scelenie- po celej ploche
- fixácia podložky, fixácia maľby
- dubláž novou podložkou- podlepenie
- tmelenie chýbajúcej farebnej vrstvy tmelom
- fixáž- lakovanie Damarovým lakom
- retuš, akvarelové farby, lakové farby, spôsob- nápodobivý
- záverečná úprava- fixácia farebnej vrstvy- lakovanie Damarovým lakom
- fotodokumentácia, textová správa

Zhrnutie- použiť všetky prostriedky a doplnky také, ktoré sú reverzibilné., a použiteľné pre ďalšie komplexné reštaurovanie. Pomôžu sceliť celkový výtvarný a estetický charakter diela.

PRIEBEH REŠTAUROVANIA

Vlastná realizácia reštaurovania vychádzala zo základných bodov návrhu na reštaurovanie.

K zmenám, ku ktorým došlo v priebehu reštaurovania, sa vyjadrím v statiach, ktoré sa budú týkať týchto problémov/ k závažným zmenám zásadného charakteru, ktoré by mali vplyv na celkový obraz, v priebehu reštaurovania nedošlo/.Pred samotným odstránením prelepov, bol obraz chemicky očistený, a prelepený ochranným japonským papierom a želatínou. (z dôvodu ochrany farebnej vrstvy)

Pre odstránenie sekundárnej podložky- preglejky, bolo ju potrebné odstrániť mechanicky, po vrstvách, dočistiť navlhčovaním. Ďalšia prilepená vrstva boli papierové prúžky a ťažko identifikovateľné gumovité časti, ktoré boli prilepené o plátno. Po odstránení prelepov, bol erb dočistený, upravený na dubláž novým plátnom, pomocou Beva375. Tento spôsob dubláže, zabezpečí stabilitu a ochranu v plnej miere.Po nadublovaní, bol erb napnutý na podrám, a dočistený, zalakovaný damarovým lakom

Po spevnení bola farebná vrstva čistená vo viacerých etapách, z dôvodu ťažko odstrániteľného depozitného prachu, špiny a rôzneho znečistenia, pomocou chemických látok (toluén, acetón, lieh, celosolve, lieh a ich kombinácia. Chýbajúce časti podložky, boli doplnené novým plátnom, ktoré bolo prišité polyamidovým práškom, pri teplote 80-100°C.

Povrchový prelep bol odstránený, plátno natiahnuté o nový podrám spĺňal všetky predpoklady o trvalé zabezpečenie ochrany zb. predmetu.

Po dočistení a nalakovaní Damarovým lakom, bol obraz vytmelený vhodne farebne upraveným tmelom. Po vytmelení, bol obraz lakovaný a následne retušovaný akvarelovými farbami a lakovými farbami.

Po všetkých úkonoch, bol obraz finálne lakovaný damarovým lakom
Obrazový rám, bol opätovne použitý.

po vyčistení

po spevnutí a tmelení

po reštaurovaní

po reštaurovaní